

УДК: 378.62

Олена Дубровська,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського м. Київ
<https://orcid.org/0000-0002-0019-9895>
DOI: 10.33099/2617-1775/2022-02/70-79

ВИМІРЮВАННЯ СФОРМОВАНOSTI ДІАГНОСТУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ І СПОРТУ: КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ

У статті обґрунтовано, на основі узагальнення наукових джерел, зміст понять «критерій» та «показник» щодо вимірювання сформованості діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту Збройних Сил України. Проаналізовано наукові підходи вітчизняних і зарубіжних науковців. З'ясовано критерії оцінювання сформованості їх діагностувальної компетентності, яка містить: ціннісно-мотиваційний, інтелектуальний, процесуальний, психологічний і рефлексивний, що відображає динаміку їх показників. Вибір критеріїв і показників визначено з урахуванням діагностувальної функції у військово-професійній діяльності майбутніх офіцерів як фахівців фізичної підготовки і спорту у військових частинах.

***Ключові слова:** діагностування; критерії; показники; професійна підготовка; діагностувальна компетентність майбутні офіцери – фахівці фізичної підготовки і спорту Збройних Сил України.*

Постановка проблеми. 24 лютого 2022 року російські окупанти здійснили повномасштабне вторгнення по всій території України. Окупанти завдали великої кількості ракетних та авіаційних ударів, спричинили численні руйнування території нашої держави обстрілами з реактивних систем залпового вогню. Воєнний напад Росії на Україну назавжди змінив військово-політичну ситуацію в нашій державі. Україна наразі має добре підготовлені професійні Збройні Сили (далі – ЗС) України. Це вимагає від них актуалізації всіх видів їх потенціалу, у тому числі й фізичної готовності до виконання бойових завдань. В умовах війни нашого сьогодення, на перше місце виходить особиста підготовка військовослужбовців та злагодженість дій підрозділу. Перемогу в бою одержать ті підрозділи, особовий склад і командири які діятимуть організовано, вміло, зухвало та ініціативно.

Фахівцями фізичної підготовки і спорту у військових частинах виступають офіцери – начальники фізичної підготовки і спорту. Вони мають бути фахово підготовленими, у військовому відношенні добре знати та вміти, використовувати свої знання як військові професіонали. Таким чином, виникає необхідність в обґрунтуванні критеріїв і показників вимірювання сформованості діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту, шляхом оцінювання їх фізичного стану.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Систематизація наукових джерел та їх аналіз дають змогу зрозуміти, що проблема обґрунтування відповідних критеріїв і показників сформованості діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту віднайшло відображення у небагатьох наукових дослідженнях. Якщо

переглянути праці американських вчених Едварда Л. Деси й Ричарда М. Райана [11], при виконанні будь-якої діяльності людина постійно оцінює власну діяльність, внутрішню мотивацію до тієї чи іншої діяльності. Проблемою діагностування фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців в ЗС України займалися Балдецький А.А., Грищенко Д.С., Жембровський С.М., Костів С.Ф., Погребняк Д.В., Петрачков О.В., Ягупов В.В. [7; 8; 9; 10] та ін.

У зв'язку із аналізом та узагальненням наукових джерел, які свідчать, що офіцери – начальники фізичної підготовки і спорту як педагоги, мають мотиваувати майбутніх фахівців до занять фізичною підготовкою і спортом шляхом чітко позначених цілей і системного підходу. Бути здатними здійснювати діагностування результативності фізичної підготовленості військовослужбовців, шляхом індивідуального підходу

Мета статті – визначити та охарактеризувати систему основних критеріїв та показників сформованості діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту ЗС України.

Виклад основного матеріалу. Указ президента України, про створення професійної армії, це основне завдання для нашої держави, тому і актуальним стає питання про відбір і підготовку компетентного військового фахівця, професіонала своєї справи. Очевидно, що майбутні фахівці потребують постійного навчання та вдосконалення своїх професійних знань, бути готовими адаптуватися в умовах стрімкого розвитку науково-технічного прогресу, усе це вимагає формування нового компетентного фахівця, що дозволить успішно вирішувати завдання за призначенням [3]. У Великому тлумачному словнику сучасної української мови поняття «компетентний» – який дає знання в якій-небудь галузі; який з чим-небудь добре обізнаний. Який ґрунтується на знанні; кваліфікований. Який має певні повноваження, повноправний, повновладний [2, с. 560]. Відповідно «стан фахівця, що характеризується наявністю певного набутого рівня знань, умінь, навичок і особистого досвіду, який дозволяє йому бути ефективним у виконанні професійної діяльності» [4]. Отже, сучасний педагог має володіти засобами педагогічного діагностування, мати сформовану систему професійних знань, умінь, навичок, систему засвоєних понять із галузі теорії та практики діагностики [9].

Таким чином, найскладнішим завданням кожного наукового дослідження, будь-якого явища чи процесу вважається – діагностування. Оскільки головною вимогою до дослідження є наявність надійних критеріїв і показників, де відображається рівень знань, умінь і навичок майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту. Діагностувальна компетентність майбутніх офіцерів, це необхідна складова їх військово-професійної компетентності, актуалізація якої їм забезпечує організацію, планування, контролювання та оцінювання отриманих результатів фізичної підготовленості і готовності різних категорій військовослужбовців у військовій частині [10]. Відповідно, щоб бути військовим професіоналом і фахівцем у сфері фізичного виховання та спорту має бути чітке розуміння того факту, що вони мають володіти діагностувальною компетентністю.

Для досягнення поставленої мети дослідження необхідне визначення змісту «критерій», «показник» та обґрунтування критеріїв, показників рівнів сформованості діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів. Можемо зауважити, що у сучасній педагогіці критерій розуміють як послідовність етапів, через які повинен пройти процес, який спрямований на якісне розв'язання поставлених задач [5].

«Критерій» походить від грецького «kriterion» – здатність розрізнення; засіб судження, мірило. Відповідно до великого тлумачного словника української мови «критерій» – підстава для оцінки визначення або класифікації чогось; мірилом [2, с. 587]. «Показник» – свідчення, доказ, ознака чого-небудь. Наочні дані про результати якоїсь роботи, якогось процесу; дані про досягнення в чому-небудь [2, с. 1024].

Отже, для кожного критерію визначені відповідні показники, які характеризують діагностувальну компетентність майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту. У нашому дослідженні критерій – це мірило, за допомогою якого оцінюється рівень заданих цілей, проявом якого є сформованість діагностувальної компетентності майбутніх фахівців. А от поняття «показник» за своїм обсягом вужче ніж поняття «критерій», що дозволить конкретизувати зміст кожного із поданих критеріїв.

На основі врахування цілей, завдань, змісту, специфіки, особливостей, функцій і результатів військово-професійної та фахової діяльності респондентів – майбутніх начальників фізичної підготовки і спорту військових частин, відповідно специфіки їх фахової діяльності виокремлено перелік критеріїв і показників оцінювання сформованості їх діагностувальної компетентності – ціннісно-мотиваційний (комплекс цінностей і мотивацій діагностувальної діяльності), інтелектуальний (теоретичні та практичні знання щодо своєї діагностувальної діяльності), процесуальний (володіння методичними прийомами, методами, методиками та засобами діагностування), психологічний (комунікативність, принциповість, толерантність, об'єктивність) і рефлексивний (сприйняття себе як суб'єкта діагностувальної діяльності).

Для кожного критерію відповідно підібрані показники вимірювання сформованості конкретного компонента діагностувальної компетентності респондентів у процесі їх професійної підготовки (табл. 1).

**Основні критерії та показники вимірювання сформованості
діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців
фізичної підготовки і спорту**

Таблиця 1

<i>Компо- ненти діагн. комп.</i>	<i>Крите- рії вимірю- вання</i>	<i>Показники вимірювання</i>
Ціннісно- мотиваційний	Ціннісно- мотиваційний	Діагностувальні цінності
		Діагностувальна мотивація
Когнітивний	Інтелектуальний	Фахові діагностувальні знання в сфері фізичної підготовки і спорту в ЗС України
		Теоретичні та практичні знання у сфері діагностування фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців
		Методичні знання щодо методів, методичних прийомів, методик і засобів діагностування фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців
Методичний	Процесуальний	Діагностувальні навички та вміння в сфері фізичної підготовки і спорту військовослужбовців
		Діагностувальні навички та вміння застосування методів, методичних прийомів, методик оцінювання фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців
		Методичні навички та вміння застосування засобів діагностування фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців
Індивідуально- психічний	Психологічний	Комунікативність
		Принциповість
		Толерантність
		Об'єктивність
Суб'єктний	Рефлексивний	Суб'єктність
		Відповідальність
		Самооцінка
		Рефлексивність

Ціннісно-мотиваційний критерій, зміст якого складають такі показники: діагностувальні цінності і мотивація. Цей критерій є одним із ключових у діагностувальній діяльності, бо включає сукупність усвідомлених цінностей, мотивів і мотивації респондентів у сфері фізичної підготовки і спорту в ЗС України [10]. Цінності формують найголовніше для кожного військовослужбовця, відповідати моральним і професійним вимогам, стандартам фахової професії, у тому числі й безпосередньо до діагностувальної діяльності та до самого себе як до суб'єкта діагностувальної діяльності.

Діагностувальні цінності. Прагнення реалізовувати себе у діагностувальній діяльності, ціннісне цілеспрямоване прагнення до постійного розвитку та саморозвитку як професіонала фізичної культури і спорту, бажання сумлінно працювати з військовослужбовцями як організатора фізичної культури і спорту, в тому числі як діагност [10]. Все це визначається сформованою системою діагностувальних цінностей. Начальник фізичної підготовки і спорту має бути завжди принциповим незалежно від обставин, керуватися ідеалами та цінностями, власним сумлінням що визначає точку зору в структурі його діагностувальної діяльності.

Діагностувальна мотивація. «Мотив є формою прояву потреби людини, це спонукання до діяльності, відповідь на те, заради чого вона відбувається. Ланцюжок зв'язку в цьому процесі такий: Потреба, Мотив, Діяльність» [1, с. 39]. Офіцер як професіонал фізичної культури і спорту та як суб'єкт фахової діяльності завжди має бути вмотивований до досягнення кращих результатів у військово-професійній і фаховій діяльності. Вмотивований майбутній офіцер іноді перевершує, як правило, за ефективністю діяльності своїх колег, можливо більш здатних, але менш вмотивованих чим ніж він сам. Знаходити в собі сили чинити справедливо. При сформованості цього компонента всі інші формуються достатньо усвідомлено та швидко.

Інтелектуальний критерій вимірювання сформованості діагностувальної компетентності респондентів включає систему їх знань щодо своєї діагностувальної діяльності та практичні знання з проблем фізичної підготовленості та готовності різних категорій військовослужбовців; знання діагностувальних методик; знання засобів і методів педагогічного менеджменту та їх застосування в діагностувальній діяльності [10].

Показники критерію.

Фахові діагностувальні знання в сфері фізичної підготовки і спорту в ЗС України є першим показником цього критерію. Мати діагностувальні знання щодо Інструкції з фізичної підготовки в системі МО України важливо, оскільки це забезпечує їх фахову здатність ефективно виконувати завдання за призначенням.

Другий показник – це теоретичні та практичні знання у сфері діагностування фізичної підготовленості військовослужбовців. Насамперед вони повинні мати знання, які стосуються певного роду та виду військ. Постійно набувати, вдосконалювати професійні знання, вміння та навички.

Третій показник – знання методів, методичних прийомів, методик і засобів діагностування фізичної підготовленості військовослужбовців. Насамперед їм необхідно знати методики діагностування фізичної підготовленості військовослужбовців, мати практичні знання щодо застосування методів, методичних прийомів і засобів їх діагностування.

Процесуальний критерій оцінювання сформованості діагностувальної компетентності включає практичне володіння методами, методиками, методичними прийомами та засобами педагогічного діагностування фізичної підготовленості та готовності різних категорій військовослужбовців. Цей критерій найскладніший, оскільки таке діагностування проводиться з метою

перевірки засвоєння та володіння досліджуваними практичними діагностувальними навичками та вміннями в сфері фізичної культури та спорту в ЗС України [10].

Показники процесуального критерію.

Фахові діагностувальні навички та вміння в сфері фізичної підготовки і спорту військовослужбовців, які вкрай необхідні майбутньому фахівцю фізичної підготовки і спорту. Брати відповідальність за свої дії. Використовувати у фаховій діяльності діагностувальні навички та вміння відповідно до Інструкції з фізичної підготовки в системі МО України є вкрай необхідним.

Другий показник – діагностувальні навички та вміння щодо застосування методів, методичних прийомів і методик оцінювання фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців. Їх сформованість передбачає наявність діагностувальних вмінь і навичок щодо застосування методів, методичних прийомів і методик оцінювання фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців. Він необхідний для перевірки, з одного боку, засвоєння та оволодіння фахівцями методиками, методами та прийомами, та з іншого – набуття ними теоретичних і практичних діагностувальних навичок і вмінь у сфері фізичної культури та спорту в ЗС України.

Третій показник – методичні навички та вміння застосування засобів діагностування фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців. Сформованість цих навичок і вмінь передбачає, по-перше, успішне володіння досліджуваними сучасними і традиційними засобами фізичної підготовки та спорту військовослужбовців; по-друге, творчу здатність контекстно їх застосовувати діагностувальною метою для з'ясування фізичної підготовленості та готовності конкретної категорії військовослужбовців.

Психологічний критерій оцінювання сформованості діагностувальної компетентності респондентів включає професійно важливі діагностувальні якості респондент як майбутніх офіцерів [10]. Цей критерій важливий, бо він необхідний для аналізу їх емоційного та психічного стану, оскільки ці якості безпосередньо впливають на фахову здатність респондент здійснювати успішні діагностувальні заходи в сфері фізичного виховання та спорту з військовослужбовцями.

Показники індивідуально-психічного критерію.

Комунікативність – сукупністю певних якостей, що сприяє впливу на емоційну сферу респондентів, успішній діагностувальній діяльності як суб'єктів фахової діяльності в військовій частині. Вона, як професійно важлива якість, формується під впливом різних чинників, серед яких мають перевагу військово-професійні та фахові.

Принциповість. Вона лежить в основі, з одного боку, реалізації ним всіх посадових функцій чи компетенцій, а з іншого – реалізації безпосередньо діагностувальної функції. Педагогічне діагностування без принциповості втрачає своє призначення і необхідність.

Об'єктивність – особливо професійно важлива якість для кожного респондента – фахівця фізичної підготовки і спорту. Проводиться шляхом

порівняння початкового рівня з досягнутим, з еталоном рівня діяльності. Об'єктивне оцінювання – фундаментальна проблема в системі фізичного виховання та спорту.

Толерантність (від лат. *tolerantia* – терпіння) – це повага, прийняття і правильне розуміння майбутніми офіцерами як фахівцями фізичної підготовки і спорту без агресії різні думки, які відрізняються від їх власних, а також терпимість до особливостей поведінки, звичаїв, почуттів, вірувань і способу життя інших, що впливає на військово-професійну та фізичну види здатності якісно здійснювати діагностувальні заходи з особовим складом.

Рефлексивний критерій оцінювання сформованості діагностувальної компетентності включає здатність визначати власний емоційний стан і стан інших у процесі виконання посадових обов'язків; здатність здійснювати діагностування, прогнозування, самоаналіз власної роботи; здатності аналізувати свої дії і вчинки, критично усвідомлювати свої особливості, «бачити» свої можливості у саморегуляції своєї діяльності і поведінки.

Суб'єктність – інтегрований прояв фахової суб'єктності респондентів, що проявляється в усвідомленні та сприйманні ними самих себе як суб'єктів діагностувальної діяльності; цей прояв включає такі їх якості як автономність, самостійність, професійну суб'єктність і самодостатність у діагностувальній діяльності.

Відповідальність – це здатність майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту як військових фахівців, які працюють у системі «людина-людина», здатність прогнозувати шляхи їх творчого та контекстного вирішення та підтримувати суб'єкт-суб'єктні взаємини з іншими військовослужбовцями. Лише за умови почуття власної відповідальності перед особовим складом, усвідомлення поставленої мети як військового професіонала.

Самооцінка – елемент самоставлення, підструктура особистості, яка дозволяє з позиції власного розуміння критично оцінювати свої дії, вчинки, ставлення, емоційний стан [6]. Вона бере участь у регуляції поведінки й діяльності будь-якого фахівця і відображає своєрідність його внутрішнього світу.

Рефлексивність – це здатність майбутніх фахівців аналізувати свої дії і вчинки, критично усвідомлювати свої особливості, «бачити» свої можливості у саморегуляції своєї діяльності і поведінки. Рефлексивний аналіз включає з'ясування сутності та причин явищ і процесів, що призвели до того чи іншого результату своєї фахової діяльності. Рефлексивність, перш за все, потрібна, на думку науковців, у тих випадках, коли потрібно вирішувати будь-які життєві завдання, приймати рішення в критичних ситуаціях професійної діяльності [5].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Визначено критерії та показники вимірювання діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту в процесі професійної підготовки, як їх діагностувальну підготовленість, інтелектуальну, діяльнісну та суб'єктну здатність, а також професійну, особистісну й психологічну готовність до реалізації діагностувальної функції в процесі реалізації фахових компетенцій у військовій частині.

Визначені критерії та показники дозволяють чітко виділяти основні

складові, відповідно кваліфіковано управляти педагогічним процесом, що характеризує діагностувальну компетентність майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бібік Н.М. (2004). Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: колективна монографія / [Бібік Н.М., Ващенко Л.С., Савченко О.Я. та ін.]; заг. ред. Овчарук О.В. . К. : “К.І.С.”, С. 45–50.

2. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ, 2005. 1728 с.

3. Грибан Г.П. Фізичне виховання. Проблеми та перспективи: монографія. Житомир. : Рута, 2020. 384 с.

4. Куртась С.А. Формування оцінювальної компетентності майбутнього викладача у процесі магістерської підготовки : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук : 13.00.04. Чернігів, 2014. 20 с.

5. Педагогіка. Практичний курс: підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Бельчева Т.Ф., Ізбаш С.С., Бельчев П.В. – Мелітополь: Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. – 304 с.

6. Педагогічна майстерність (1997): підручник / Зязюн І.А., Крамущенко Л.В., Кривонос І.Ф. та ін.; за ред. Зязюна І. А. К. : Вища шк., 349 с.

7. Ягупов В.В., Кива В.Ю. Критерії та показники діагностування розвиненості інформаційно-комунікаційної компетентності викладачів системи військової освіти. Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. Том 71, № 3. С. 248–266. DOI: 10.33407/itlt.v71i3.2916. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_71_3_20

8. Ягупов В.В., Кириченко О.М. (2021) Формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів у процесі професійної підготовки. Актуальні проблеми розвитку службово-прикладних, традиційних і східних одноборств: зб. наук. пр. за мат. XV міжнар. конф. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека України». Харків, С. 145–146.

9. Ягупов В.В. Методологічні основи компетентнісного підходу до професійної підготовки офіцерів запасу. Проблеми освіти. 2019. №92. С. 239-245.

10. Yahupov Vasyl, Kyrychenko Olena. Diagnostic competence of future officers – specialists in speaking and sport of the armed forces of Ukraine: concepts, contents and content. Innovative Solutions In Modern Science. May № 1(53), 2022. DOI: 10.26886/2414-634X.1(53)2022.2.

11. Abbas M., Raja U., Anjum M., & Bouckenooghe D. (2018). Perceived competence and impression management: Testing the mediating and moderating mechanisms. International Journal of Psychology, 54(5), 668–677. <https://doi.org/10.1002/ijop.12515>

REFERENCES

1. Bibik N.M. (2004). Kompetentnisnyi pidkhd: refleksyvnyi analiz zastosuvannia. Kompetentnisnyi pidkhd u suchasni osviti: svitovi dosvid ta ukraïnski perspektyvy: kolektyvna monohrafiia / [Bibik N.M., Vashchenko L.S., Savchenko O.Ya. ta in.]; zah. red. Ovcharuk O.V.. K. : “K.I.S.”, S. 45–50.

2. Busel V.T. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukraïnskoi movy. Kyiv, 2005. 1728 s.

3. Hryban H.P. Fizychnе vykhovannia. Problemy ta perspektyvy: monohrafiia. Zhytomyr. : Ruta, 2020. 384 s.

4. Kurtas S.A. Formuvannia otsiniivalnoi kompetentnosti maibutnoho vykladacha u protsesi mahisterskoi pidhotovky : avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata pedahohichnykh nauk : 13.00.04. Chernihiv, 2014. 20 s.

5. Pedahohika. Praktychnyi kurs: pidruchnyk za kredytно-modulnoiу tekhnolohiiеiu

navchannia dlia bakalavriv / Bielcheva T.F., Izbash S.S., Bielchev P.V. – Melitopol: Vydavnytstvo Melitopolskoho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho, 2014. – 304 s.

6. Pedahohichna maisternist (1997): pidruchnyk / Ziaziun I.A., Kramushchenko L.V., Kryvonos I.F. ta in.; za red. Ziaziuna I. A. K. : Vyshcha shk., 349 s.

7. Yahupov V.V., Kyva V.Yu. Kryterii ta pokaznyky diahnostuvannia rozvynenosti informatsiino-komunikatsiinoi kompetentnosti vykladachiv systemy viiskovoi osvity. Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia. 2019. Tom 71, № 3. S. 248–266. DOI: 10.33407/itlt.v71i3.2916. Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_71_3_20

8. Yahupov V.V., Kyrychenko O.M. (2021) Formuvannia diahnostovalnoi kompetentnosti maibutnikh ofitseriv u protsesi profesiinoi pidhotovky. Aktualni problemy rozvytku sluzhbovo-prykladnykh, tradytsiinykh i skhidnykh odnoborstv: zb. nauk. pr. za mat. KhV mizhnar. konf. / MVS Ukrainy, Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav, Nauk. park «Nauka ta bezpeka Ukrainy». Kharkiv, S. 145–146.

9. Yahupov V.V. Metodolohichni osnovy kompetentnisnogo pidkhodu do profesiinoi pidhotovky ofitseriv zapasu. Problemy osvity. 2019. №92. S. 239–245.

10. Yahupov Vasyl, Kyrychenko Olena. Diagnostic competence of future officers – specialists in speaking and sport of the armed forces of Ukraine: concepts, contents and content. Innovative Solutions In Modern Science. May № 1(53), 2022. DOI: 10.26886/2414-634X.1(53)2022.2.

11. Abbas M., Raja U., Anjum M., & Bouckenoghe D. (2018). Perceived competence and impression management: Testing the mediating and moderating mechanisms. International Journal of Psychology, 54(5), 668–677. <https://doi.org/10.1002/ijop.12515>

SUMMARY

Olena Dubrovskaya

National Defence University of Ukraine
named after Ivan Cherniakhovskiy

Formation measurement diagnostic competence of future specialists of physical training and sport: criteria and indicators

***Summary** On the basis of generalization of scientific sources the content of concepts criterion and indicator concerning measurement of formation of diagnostic competence of future officers - specialists in physical training and sports of the Armed Forces of Ukraine is substantiated in the article. The scientific approaches of domestic and foreign scientists were analyzed. The criteria for assessing the formation of their diagnostic competence are value-motivational, intellectual, procedural, psychological and reflexive, reflecting the dynamics of their indicators. The choice of criteria and indicators is determined taking into account the diagnostic function of military professional activity of future officers as specialists of physical training and sports in military units.*

***Introduction** Russia military attack on Ukraine has forever changed the military and political situation in our state. Ukraine has well-trained professional Armed Forces of Ukraine. This requires them to actualize all types of their potential, including their physical readiness to perform combat tasks. In the conditions of our present war, personal training of servicemen and coherence of the unit's actions come first. There is a need to justify the criteria and indicators to measure the formation of diagnostic competence of future officers - specialists in physical training and sports.*

***Purpose** To determine and characterize the system of basic criteria and indicators of formation of diagnostic competence of future officers - specialists in physical training and sports of the Armed Forces of Ukraine.*

***Originality** On the basis of taking into account goals, objectives, content, specificity, features, functions and results of military-professional and professional activity of respondents - future chiefs of physical training and sports of military units. Accordingly to the specificity of their professional*

activity the list of criteria and indicators of assessment of formation of their diagnostic competence is allocated – value-motivational (set of values and motivations of diagnostic activity), intellectual (theoretical and practical knowledge of their diagnostic activity), procedural (mastery of methodological techniques, methods, techniques and means of diagnosis), psychological (communication, integrity, tolerance, objectivity) and reflexive (perception of themselves as a subject of diagnostic activity).

Conclusion *The criteria and indicators for measuring the diagnostic competence of future officers - specialists in physical training and sports in the process of professional training are defined. As their diagnostic preparedness, intellectual, activity and subjective ability, as well as professional, personal and psychological readiness to implement the diagnostic function in the process of competence in the military unit.*

Key words: *diagnosis; criteria; indicators; professional training; diagnostic competence; future officers - specialists in physical training and sport of the Armed Forces of Ukraine.*